

Đ²Ú²êî ²Ü

Üåøñ³ Ù³ Ýållåøñ »ñ» È³ lçÝ
²éáÔçáôÅllåôÝ, ËñÅåôÅllåôÝ, Ñ³ í ³ è³ ñ Çñ³ í áôÝùÝ»ñ, å³ Bí å³ YáoÅllåôÝ
Đ²ÚæØ ²è²æ², °Ø Ø²Ø, Î àøÅÚ²Ü

unicef

Ð2Ú2êî 2Ü

1. Ü»ñ³ ÍáoÃlláoÝ	5
2. °ñ»È³ Ý»ñÇ à³ ßi å³ ÝáoÃlláoÝÁ	9
°ñ»È³ Ý»ñÇ Ñ³ Ý¹»å µéÝáoÃlláoÝÁ .. ³ Ýi »ëáoÙÁ	11
ÆÝeï Çí áðóÇáÝ ÈÝ³ ÙùÇó ¼»ñÍ à³ Ñ»ÉÁ	13
ÈÝ³ ÙùÇ Ð³ Ù³ lÝu³ llçÝ Í »Ýi ñáÝÝ»ñ	16
2ñi ³ • Ý³] ³ é³ lláoÃlláoÝÝ»ñ	18
Ü»ñ³ é³ Í ³ Ý Í ñÃáoÃlláoÝ	20
3. Í ñÃáoÃlláoÝÁ	24
Ü³ È³ ¹å ñáó³ Í ³ Ý Í ñÃáoÃlláoÝ	26
Í ll³ ÝùÇ ÐÙi áoÃlláoÝÝ»ñ	28
4. 2éáÖç³ å³ ÑáoÃlláoÝ	32
Ø³ Ýi ³ Ý Ðçí ³ Ý¹áoÃlláoÝÝ»ñÇ ÆÝi »• ñ³ óí ³ Í ³ ñáoÙ (ØÐÆì)	34
5. ñÇi ³ è³ ñ¹Ý»ñÇ 2éáÖçáoÃlláoÝ .. ¼³ ñ• ³ óáoÙ	37
§Ð³ Í ³ è³ ñÁ` Ð³ Í ³ è³ ñÇÝ Ø»Ãá¹áí àðéáooáoÙ	38
2½³ Í ²ñi ³ Ñ³ llí Í »Éáo ÐÝ³ ñ³ í áñáoÃlláoÝ	40

ԹԱՅՈՒՅՆ ՀՅՈՒՅՆ ՀՅՈՒՅՆ ՀՅՈՒՅՆ ՀՅՈՒՅՆ

ՎԻՃԱԿԱՐՈՒԹՅՈՒՆ - ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ	
Երկրի տեղը ըստ մինչ- 5 տարեկան երեխաների մահացության մակարդակի	94
Մինչ- 5 տարեկան երեխաների մահացության ցուցանիշը 1000 կենդանածնի հաշվով, 2003	33
Մինչ- 5 տարեկան երեխաների մահացության ցուցանիշի միջին տարեկան իշեցման մակարդակը (%), 1990-2003	4.6
Մինչ- 5 տարեկան երեխաների մահացության ցուցանիշի իշեցման մակարդակը 1990թ-ի համեմատությամբ (%)	45
Մանկական մահացության ցուցանիշը 1000 կենդանածնի հաշվով (մինչ- մեկ տարեկան), 2003	30
Բնակչության ընդհանուր թիվը (հազար), 2003	3061
Ծնունդների տարեկան թիվը (հազար), 2003	29
Մինչ- 5 տարեկան երեխաների մահացության տարեկան թիվը (հազար), 2003	1
Մեկ շնչի հաշվով համախառն ազմային եկամուտը (ԱՄՆ դոլար), 2003	950
Նախադպրոցական հաստատություններում երեխաների ներմրավվածությունը (%) 1996-2003	97
Ցածր քաշով նորածինների տեսակարար կշիռը (%), 1998-2003	7
Մինչ- 6 ամսեկանում բացառապես կոծքով կերակրվող երեխաների տեսակարար կշիռը (%), 1995-2003	30
6-9 ամսեկանում կոծքով - հավելյալ սնունդով կերակրվող երեխաների տեսակարար կշիռը, (%), 1995-2003	51
20-23 ամսեկանում դեռ-ս կոծքով կերակրվող երեխաների տեսակարար կշիռը (%), 1995-2003	13
Մինչ- 5 տարեկան միջին - ծանր աստիճանի թերթաշություն ունեցող երեխաների տեսակարար կշիռը (%), 1995-2003	3
Մինչ- 5 տարեկան միջին - ծանր աստիճանի թերթանություն ունեցող երեխաների տեսակարար կշիռը (%), 1995-2003	13
Ցողացված աղ օմտամորթող տնային տնտեսությունների տեսակարար կշիռը (%), 1997-2003	84
Տուբերկուլյոզի դեմ ամբողջությամբ պատվաստված մինչ- մեկ տարեկան երեխաների տեսակարար կշիռը (%), 2003	92
ԱԿԴ պատվաստանյութով ամբողջությամբ պատվաստված մինչ- մեկ տարեկան երեխաների տեսակարար կշիռը (%), 2003	94
Պոլիոմիելիտի դեմ ամբողջությամբ պատվաստված (ՕՊՎ 3) մինչ- մեկ տարեկան երեխաների տեսակարար կշիռը (%), 2003	96
Կարմրուկի դեմ ամբողջությամբ պատվաստված մինչ- մեկ տարեկան երեխաների տեսակարար կշիռը (%), 2003	94
Հեպատիտ Բ-ի դեմ ամբողջությամբ պատվաստված (ՀԵՊ. Բ 3) մինչ- մեկ տարեկան երեխաների տեսակարար կշիռը (%), 2003	93
Սուր շնչառական ինֆեկցիաներով հիվանդացած մինչ- 5 տարեկան երեխաների տեսակարար կշիռը (%), 1998-2003	11
Փորութություն ունեցող մինչ- 5 տարեկան երեխաների տեսակարար կշիռը, ովքեր ստացել են ՕՌԱ (%), 1994-2003	48
ՄԻԱԿ-ով ապրող մարդկանց հաշվարկային թիվը 2003թ-ի դրությամբ (հազար), ցածր ցուցանիշ	1.2
ՄԻԱԿ-ով ապրող մարդկանց հաշվարկային թիվը 2003թ-ի դրությամբ (հազար), բարձր ցուցանիշ	4.3

Source: *The State of the World's Children, UNICEF 2005*

Þ³ Þ³ eī ³ YÇ I³ e³ i³ náðAñláoÝA i³ eÁ i³ hí ³
áñÍ áñY»áðAñ³ Y ³ ½• ³ lCÝ ³ n³ • Çn (2l) ² N³ eī ³ i »E, áñÁ
Ý ³ i ³ T³ áðOði ³ i »ñ» E³ Y»ñC T³ nçùÝ»ñA Ná• ³ EáðY
Çn³ i aðYUÝ»ñA å³ Bñ ³ Y»éáðY: 2l -Y ³ a i³ i ³
2ðU³ i ³ áðAñ³ Y ³ ½• ðU³ Y ³ ½• ðU³ i ³ náðAñ³ Y
N³ l»ð³ T³ n• C N»i (2Üeð), áñÁ Nçùu ² N³ Y¹çë³ YáðU
Þ³ ½• ðU³ T³ ½• n• ³ ðU³ Y ³ T³ Y»ñC
Çn³ T³ Y³ ðU³ Y ³ N³ ðU³ n (ðVÜ):

Ø²T -ç ³ Ù• • áñf ³ T³ ÉaoñláoÝY»ñC, ÐT -Y»ñC ³ 1aÝn
T³ ½• ðU³ T³ »ñA áðAñláoÝY»ñC N»i N³ ðU³ • áñf ³ TóáðAñ³ ðUm
Ø²T -ç Ø³ Y ³ T³ Y ³ NçùY³ 1ñ³ ÜY Çn³ »ñIñC N³ ðU³
Üþ³ T³ i ³ Yáñ T³ • nái TuÁ³ Y ³ T³ 3 n¹»Y Çeñ O»éu
muññi 3 i ³ e³ çÁÝÄ³ ðC å³ Nå 3 Y ³ ÜY, Ø²T -ç
Þ³ Þ³ eī ³ YáðU 3 ½• ³ ðU³ Y ³ 3 ç³ TóáðAñ³ Y ³ 1ñ³ • nçY
N³ ðU³ å³ i ³ e E³ Y:

éáðlÝ Nñ³ å³ 1ñ³ T³ ÜY 3 Ç»ñC Y ³ 1áðù 3 eçA TáðY»Y ³ ù
N³ Y ³ Çá »éáð Ü 3 1ñ³ Y ³, áñáYó N»i ³ áñáYó N³ ðU³ ³
3 BÉ³ T³ áðU ² Ø²T -ç Ø³ Y ³ T³ Y ³ NçùY³ 1ñ³ ÜA: O»ñ
T³ 3 3 Y ³ 3 ç³ TóáðAñláoÝA T³ • YÇ, áñá »éñç Ü»Y
AY¹E³ ÜY»Y ³ Ü»ñ 3 Y ³ ñA³ ÁY¹ • nñ »éáñ ³ eáðCáðAñ³ Y,

IñAáðAñ³ Y, »ñ» E³ Y»ñC å³ Bñ ³ YáðAñ³ Y ³
»ñC i ³ e³ n¹Y»ñC ³ eáðCáðAñ³ Y ³ ½• ³ óÙ³ Y
NçùY³ E³ Y¹çñY»ñA: Ø»Y ³ e³ i »E³ i ³ å ³ • ³ lC Ü»ñ
Náðlœ»ñ »Yü ³ ½• ðláðU, ³ lY ³ å ³ • ³ lC, áñC Nçùu»ñY
3 ñéúñ »Y ³ 1ñí áðU:

P»é¹áY Ü»ñA,
Ø²T -ç Ø³ Y ³ T³ Y ³ NçùY³ 1ñ³ ÜC Y»ñi 3 l³ óáðóÇa,
Þ³ l³ eī ³ YÇ ð³ Y ³ å ³ áðAñláoÝ

μεÝáoÃl³ Y i »n³ μ>ñl³ É ñn»ÝúÝ»ñC Y³ E³ • Cí
TÝ»ñI ³ l³ ñí C 2½• ³ lCÝ ÁáOáÍí „ 2ÁCí ³ T³ Y áo
Ü³ eÝ³ • Cí ³ T³ Y Yáñ ëI ½máoÝñY»ñ TÝ»ñUáoÍí »Y
áeÍí Cí ³ YáoÃl³ Y „ 3 eáOç³ ã ³ ñáoÃl³ Y áéañí C
3 BÉ³ i ³ TÇoÝ»ñC Ñ³ Ü³ ñ: 2é³ ç³ ñí i aó ñn»ÝúÝ»ñáoÜ
Ñ³ ñí TéCYç Y³ „ Ñ³ BÍ C 3 eÝ»E 3 Yå³ ÷ 3 Ñ³ é i T³ Y»ñC „
Ñ³ Yó³ • añÍ aóÃl³ Y ½áñ 1³ ñó³ TÝ»ñC Çñ³ I aóÝúÝ»ñC
å ³ BÍ á ³ YáoÃl³oÝÁ:

ØCÝá 3 II, Ø2Í -ç Ü3 Yí 3 T³ Y ÑCÚY³ 1ñ³ ÜY 3 ñ¹»Y çéÍ
3 ç³ TóéÍ ï Uç B³ ñu Y³ E³ Ó»éYáoÃláoÝY»ñC eÍí »OÍ Ü3 YÝ áo
ÜB³ TÙ³ YÁ, ánaÝù T³ ñáO »Y ç³ T³ Y EçÝ»E EÝ1ñCÝ
Ñ»i 3 Úaöi 0³ Yí 3 o³ I ñí • ñC Ñ³ Ü3 ñ: 2002-CÝ Ø2Í -ç
Ø3 Yí 3 T³ Y ÑCÚY³ 1ñ³ ÜA YçÝ³ Yé³ I ñÍó eéCéÍ 3 lCÝ
»ñ»E³ Y»ñC EÝ3 Üuç Ñ³ Ü3 lYù3 lCÝ I »Yí ñaÝC
ÑCÚY³ 1ñáoÜÁ llaöÜñCáoÜ, çéÍ 3 Yó³ ñí 3 ñC³ B³ l
ü• YáoÃl³ Y YáYíC»ñ»E³ Y»ñC ÁY1áoÝÜ3 Y „ áoÓ»• ñÜ3 Y
»ñ»3 Yl³ Y I »Yí ñaÝC 3 ñí 3 • Y3 I 3 e³ llaöÃláoÝY»ñC
Ø³ I añaöÜÁ:

Ø2Í -ç Ø3 Yí 3 T³ Y ÑCÚY³ 1ñ³ ÜY 3 ç³ TóéÍ ï Y³ „ Douleurs
Sans Frontiers ÜCç³ ½• ³ lCÝ BÍ -C³ oñ»3 YC „ llaöÜñCç

3 é³ çÝ³ lCÝ 3 eáOç³ ã 3 ñáoÃl³ Y Ñ³ Ü3 T³ ñ• aóÜ
3 BÉ³ i aó maóÃ³ BÉ³ i aÓÝ»ñC³ »ñ»E³ Y»ñC Ñ³ Y1»å
muéÝáoÃl³ Y „ 3 Yí »eÜ³ Y 1»aú»ñC mu³ ó³ Ñ³ lÍí Ü3 YÁ
Yí Çñí 3 I i »ñ³ ã 3 I ñ³ eÍí aóÜA:

EÝä „, AéÍí å -ñY D³ ñáoÃláoÝl³ Yç, EÝ1ñC 1lláoñ³ l• 3 o
EçÝ»láo Ñ³ Y• 3 Ü3 YúA B³ ñáoÝ³ TáoÜ „ EáaÁY1ai
Ñ³ YíÇe³ Y³ E: añá»ë Y³ EÍ ÇYáoÜ ÐúÜ-áoÜ 3 BÉ³ i 3 I
Ñá• »mu³ Y, Y³ YBáoÜ „, añ T»Yí ñáYáoÜ i »O³ I ñí 3 I
÷ aÓáo³ lCÝ „ eéCéÍ 3 lCÝ Báoñc 800 »ñ»E³ Y»ñC 6-7 I aÍæéA
ë»é³ T³ Y muéÝáoÃl³ Y ½áñ»ñ »Y: Sº ñ»E³ Y»ñC Üç Ü3 eÁ
EçéÍ I 3 Yñ ÷ añOáoÃl³ Y »Y »YÁ³ ñí I »E • Cß»ñuÃçí
1 å ñáoÝ»ñáoÜ, mu³ TáoÃl³ Y Üçç³ I 3 lñáoÜ T³ Ü
ÁYí 3 YçuÝ»ñáoÜ, - 3 eáoÜ „ Y³ :

»ñ» È³ Ý»ñÇ å»é, éí »í È³ Ý³ Ý Çñ í ³ ñçuçó ³ í »ÉÇ Ñ³ éáöÝ ð
»ñ`` áöÙ:

§ºé ³ ñ¹»Ý í³ ñaÖ »Ù ³ BE³ i »é, añ Ù³ ïñçí Çé å³ Ñ»Ù,-
³ éáöÙ ð ³ Õççí Á,- °ñ³ ïáöÙ »Ù È³ í ÁYí ³ Ýçu áöÝ»Ý³ É: å»Ù
áöÙáöÙ Ù³ ïñçí Çé Ñ³ Ù³ ñ µé ÉçÝ»E: çí »Ù, Á» Ñ³ ó
í ³ éí ³ í »ÉÝ ÇÝå 1Áí ³ ñ ð!:

§²ïé Ý³ È³ Ó»éÝáöÁl³ Ý ûñçÝ³ TÁ í³ ñ``áñ ð éçéí ³ ïçÝ
»ñ» È³ Ý»ñÇ Ñ³ éí ³ i áöÁláöÝÝ»ñ ÁY¹• ñíí »ÉÁ í³ YÉáÖ
³ ïçÝí ñ³ Ýu³ ïçÝ ÈÝ³ ÜuÇ å»í ³ í³ Ý é³ ïÜ³ í ³ ñáöÁl³ Ý
ÜB³ íÙ³ Ý Ñ³ Ú³ ñ,- ³ i »É³ öÝáöÙ ð ³ í³ ñçuÝ»ñáí
»ñ» È³ Ý»ñÇ Tñ³ • ñç Ó»í³ í³ ñ Ü³ Çñ³ ²í »í Çéí³ YÁ,-
ä»í ù ð ÉÄ³ Yí Ç Ý³ ``í »Ó³ í³ Ý ÇBÉ³ YáöÁláöÝÝ»ñÇ ``
Ñ³ Ú³ ïÝuÇ ¹ñÁ: , ³ TÝå ³ éí Ç ÝU³ ÝuñçÝ³ í
Ý³ È³ Ó»éÝáöÁláöÝÝ»ñÇ³ áñå »é éçéí ³ ïçÝ »ñ» È³ Ý»ñÇ ``
ÁYí ³ ÝçuÝ»ñÇ Yí ³ i Ü³ Üµ å»í ³ í³ Ý û³ Õ³ û³ í³ YáöÁl³ Ý
Üç Ú³ éç, í ``³ í³ YáöÁl³ YÁ!:

İ »Ö³ -+áEí ³ | i Ö³ ||ç i Çx³ i Á ½• ³ Eç µ³ n»E³ ii »É ,
ÖçBí , i Çx³ i Y ³ N³ i áñ i Çñ, µ³ ll Ö³ llñY áó i Ö³ Y B³ i ÇÇY
T³ aí ³ ÜçÜll³ Yó: °ñµ »ñ»E³ llçY i ³ YáoÜ i ÇÇY, Ü³ llñA E³ ó
Çñ EçYáoÜ: Ølláoe TáOÜçó aóñçB »éu aí ³ n. i Çx³ i Á B³ i Çñ
i ³ Yñ: i Ö³ Y Çñáu ii ³ Y• i ³ i Çñ{:}

Ü³ ETCYáoÜ, Ç N³ i ³ 1ñáoÄlláoÝ EY³ Ü³ i ³ E ÁYi ³ YÇuÝ»ñ
N³ YÓÝí »éáo i ³ nµ»ñ³ i ÇY, ii ³ Y• i ³ i »ñ»E³ Y»ñÁ Ç
i ñçá Ü³ Yí ³ i áóY i ³ Ü • ÇB»ñáÄCT i ÇÇY ÁYi YáoÜ, e³ i ³ ll
DñU Ü »Yí náYç eaóç³ E³ i ³ Y µ³ Á³ YUáoÝuÇ a»i a-nÝ
e³ n• Çe Øáí eçéll³ YÝ ³ eaóÜ , áñ Çñ»Yó i ³ e³ lláoÄlláoÝA
T-añOC aóÖçY»ñ áñáY»E Yá³ ei• »éáo, áñ »ñ»E³ Y»ñÁ
i ³ náO³ Y³ Y i »ñ³ Üç³ i áñí E Çñ»Yó ÁYi ³ YÇuÝ»ñC N»i :

Aeíí Øáí eçéll³ YÇ, 2000Å. Ç i »ñ »ñ»E³ Y»ñC • n»Å 65
i aí aéA µ³ n»N³ çáO Çñ»Yó ÁYi ³ YÇuÝ»ñ »Y i »ñ³ 1³ nO»E:
2 a³ • 3 lláoÜ Náóllé aóY»Y, áñ Yáñ 2ñi ³ • Y³
i ³ e³ lláoÄlláoÝY ³ llé ÄCí A i Ü»i ³ oÝç:

Sëçeí ³ llçY »ñ»E³ Y»ñC Y áó Yñ³ Yó ÁYi ³ YÇuÝ»ñC Y
éá³ e³ ní ÁO Eñ³ i Çx³ i Y»ñC i ³ e³ i ³ nÜ³ Y, i Y³ eç
Yí ³ h»öÜ³ Y • ØáYÇAáñC Y• Ç ³ ní ³ • Y³

i ³ e³ lláoÄlláoÝY»ñY Çnáu i ³ ní añ »Y Ü»ñ T »Yí náYç N³ Ü³ n,-
3 eáoÜ i Y³ , - Ø»ñ Yá³ i ³ i Y Ç³ u• Y»EY, áñ »ñ»E³ Y»ñY
Çñ»Yó ÁYi ³ YÇuÇó µ³ Á³ Yí »Y, .. 3 llé 3 eáoÜáí B³ i
T³ ní añ i ÜäYÇAáñC Y• Ç i ³ e³ lláoÄlláoÝA: , n³ BÝáññCí
Yí ³ h»öÜ i »ñ»E³ Y»ñC 3 Yí »eÜ³ Y i ³ Y• Á: 2 llé
i ³ e³ lláoÄlláoÝA áñáB³ i Çáñ»Y ³ a³ • 3 lláoÜ T i ³ náO³ Y³
N³ eY»E ³ llY µ³ YÇY, áñ 3 llé e YÜ³ Y i ³ Y• aéCYç{:}

Ø²Î -Ç Ø³ Ýi³ i³ Ý ÑçÙÝ³ 1ñ³ ÙÁ 1998Å.-Çó
Ñ³ Ù³ • áñí³ ÍóáðÙ ḡ Đáølëç Í³ Úáøñç Í³ ½Ù³ Í »ñá áòÅl³ Ý
Ñ»Í³ Í »ÉÝçÍ³ Í³ Ý³ ç³ ÍóáòÅláðÝ òáðló Í³ Éáí
Ñ³ Ù³ ÙYù³ lçÝ Í »Ýí ñáÝÝ»ñçÝ: ÕÚáòÜÈéº ÕÁ Ù»½ Ñ³ Ù³ ñ
³ ë»éò ÚÅ³ Ý1³ ÍáòÅl³ ÝÍ »Ýí ñáÝ ÉçÝç,- ³ ëáðÙ ḡ
Â³ 1''áéll³ ÝÁ,- Ù³ Ý³ Í³ Ý¹, »ñµ ËáéèÙÁ Í »ñ³ µ»ñáðÙ ḡ
ÉáµçÝ• ÇÝ Í³ Ú ù³ ñá½aaòÅl³ ÝÁ: Ø»Ýù ³ llé ³ ç³ ÍóáòÅláòÝÁ
B³ Í »Ýù Í³ ñ''áñáðÙ³ Ú»½ Üç Í »ë³ Í³ Í »Éç ñáñ»Ó »Ýù
½• áðÙ!:

é³ Í³ ÙY Í³ ñ''áñÁ Í »Ýí ñáÝÝ»ñç Í³ ÝáòÅláòÝÝ
³ á³ Ñáí »ÉÝ ç: Â³ 1''áéll³ Ýç Ëáéèù»ñáí, Çñ»Ýó Ýá³ Í³ ÍÝ
Ñ³ Ù³ • áñí³ ÍóáÈ i »Óç ÇBÉ³ ÝáòÅláòÝÝ»ñç Ñ³ Ù³ ÙYù
Ñ»Í : Ú»ñ³ é³ Í³ Ý ÍñÁáòÅl³ Ý ³ llé Úá¹»ÉÁ, áñ Çñ»Ýù
éí »ÓÍ áðÙ »Ý Ð³ ll³ éí ³ ÝáðÙ, B³ ñÁ»É ç Ñ³ ñ''³ Ý
Ñ³ Ýñ³ á»í áòÅláòÝÝ»ñç ÐÍ -Ý»ñç Ñ»Í ³ ùñùñáòÅláòÝÁ,
Ýñ³ Ýù çÉ »Ý ó³ Ýi³ ÝáðÙ Çñ»Ýó »ñí ñÝ»ñáðÙ ÝáòÝå Çéç
³ ñ¹lláòÝùç Ñ³ éÝ»É:

Ð³ ll³ éí ³ ÝáðÙ 1ñ³ Ýó ³ ñ¹lláòÝùÝ ³ ñ¹»Ý Ýi³ Í »Éç ç: ĐçÝ•
Í ³ ñç ³ é³ ç Đáølëç Í³ ÚáøñçÝ éí è»ó ³ Ùé³ • Çñ
Ññ³ Í ³ ñ³ Í »É, áñÝ ³ é³ ùí áðÙ ³ ñ¹»³ Ýç ³ Í ³ Í áðBç 50

Ñ³ Ýñ³ ÍñÁ³ Í³ Ý ¹áñáðÝ»ñ: ²Ùé³ • ñç µáí³ Ý1³ ÍáòÅláòÝÝ
³ á³ Ñáí áðÙ »Ý »ñ»É³ Ý»ñÁ³ ÇÝáá»éé èáí áñ³ Í³ Ý, ³ ÙYå»éé
çÉ Ñ³ Í áðÙ Í³ ñçùÝ»ñ áðÝ»óáØÝ»ñÁ: ²éÑ³ è³ ñ³ Í
»ñ»É³ Ý»ñÝ ÁÝ¹• ñí Í³ Í »Ý ³ Ùé³ • ñç ÁáØ³ ñí Ù³ Ý áØç
• áñí ÁÝÅ³ òáðÙ:

§²Ùé³ • ñç Ýá³ Í³ ÍÁ Ù³ ñ1Í³ Ýó Í »Ó»Í³ óí³ ÍáòÅláòÝÝ
³ Í »É³ óÝ»ÉÝ ç: Ñ³ BÙ³ Ý1³ ÙY»ñç Ñ³ Ý¹»á Í »ñ³ µ»ñáòÝùÁ
÷áÈ»ÉÁ,- ³ ëáðÙ ḡ Â³ 1''áéll³ ÝÁ,- Ùñ³ çç»ñçó »ñ»É³ Ý»ñÁ
Í³ ñáÖ »Ý Çñ»Ýó Çñ³ ÍáòÝùÝ»ñç Ù³ èçÝ µ³ ñññ³ Ó³ ÙY»É,
Í³ ñáÖ »Ý ÷áÈ»É Ñ³ è³ ñ³ ÍáòÅl³ Ý Í »ñ³ µ»ñáòÝùÁ
Ñ³ BÙ³ Ý1³ ÙáòÅl³ Ý Ñ³ Ý¹»á !:

Æñ»Ýó Éæüç Çn³ í áoÝüçó Ú• í 1 »Éæö Ñ³ Ü³ n Ó»éüçó-Ó»éü
Ñ»Ýó Yáðé -áE³ Yó»ÉA á³ i 3 Ñ³ i 3 Y ág: 1 3 oç 3 lY, áñ
YáðéY ÇYá-áñ 3 éáðÜáí D³ l³ eí 3 YÇ Éæññi 13 YÇB , 3 lY Y³ ..
Ááðái ñi 13 i 3 náðÜáðY , Éæññi 13 YßáðÜ. 3 Üáðñ i »O"ç i 3 i
3 Ü+á+í 3 i Ñ³ i Çi Y»ñA muáéññ Á Ñ³ i 3 eëñ n »Y³ µ³ o³ i náðÜ
i 3 nçY»Y, 3 i »E³ oY»Éæí , áñ 13 é»ñCÝ »ñ»É³ Y»ñA Y³ ..
Çñ»Ýó " ÜlæoeÝ»ñç Çn³ í áoÝüY»ñç Båøñç »Y ÉæéaoÜ:

æðéáðoÜ³ Y 3 lëi i »eëñ i Üáí »oáðÜY»ñç Üç »ñi náðÜ, áñ Á 1 »é
µ³ i 3 i 3 Y x³ Y³ a 3 nñ áoÝç 3 YóY»Éæøµ eëñ 3 i 3 i 3 Y
3 Yòl³ Eçó i 3 i »éæö Ñ³ Ü³ n, T»Yë³ i 3 Y i 3 n»áñáðÜáðoÝ
áðY»Y:

ØçYá" Çeí 3 lëuñ 2 Yí 3 ÉæöÁl³ Y Ñéa³ i áoÜçó 3 i »Eç ù³ Y
i 3 èA i 3 nç 3 Yó, D³ l³ eí 3 YÇ B³ i 3 Ü³ Üç 3 oçY»ñ 1 »é..
µ³ i 3 n³ n ÇYüY³ i eí 3 náðÜáðY i 3 Ü i 3 náðÜáðY aáðY»Y
a 3 Ñ³ Yç»Éæö, áñ Çñ»Ýó Ó³ lYÁ "é Eè»Eç EçYç: P³ i »ñA aá g
o³ Yí áoÜáðY aáðY»Y:

ÜÜ³ Y i »ñ 3 µ»ñÜáðYñA, Ñáðéáí »Yù, -áE i »Éæö
x³ Y³ a 3 nñçY :

Şt l³ Yüç Ñùi áoÜáðY»ñ 1 3 e»ñçY Ü»Yù 3 lY 3 i Ü 3 i »Éæö
ÑY³ n³ i áñáðÜáðY áoÝ»Yù, - 3 eáðÜ , 14-3 Ül³ è³ Ür »ÉÁ, - Ü»l
• Y³ Ñ³ i 3 i 3 Y»ñ a 3 YáðÜ, 1ñ³ Ñ³ Ü³ n çE a»Yù
i 3 E »YáðÜ, áñ »Á» Ü»ñ i »eëñ i A i 3 Ü i 3 nñçüA
3 nñ 3 Ñ³ Ür »Yù, i 3 e»Y³ èëE³ E »ë!:

Şp³ i i Çn³ i ñi 3 i 3 Y , »ñmu i 3 nñçü1 µ³ Yç i »O a»Y
1 YáðÜ, - 3 eáðÜ , 2 YáðBÁ³ YáðÜ 1 3 è³ n³ Yç Ü»i 3 M
3 B³ i »ñi áññç, - aáñ aáñ aáñ aáñ Çn³ i áoÝñ aáðYç ÇYö
3 nñ³ Ü³ nñ»E!:

3 éáÖçáðÁlláðÝÁ: Úá¹Ç á 3 í 3 eÇ 3 í »EÇ úçá YÍ 3 í »EÇ
Ñ»í „3 Ýù ð Üí 3 í áñ È 3 Á 3 ñáðÚÁ, áñÁ Ñ 3 Ý• »óÝáðÙ ð
Üí 3 í áñ • áñÍ áðÝ»áðÁl 3 Ý ÁáðÉ 3 óU 3 ÝÁ:

ÈáñÑñ 13 ÍçY í 3 ñçY»ñçY Ð 3 l 3 eí 3 ÝáðÙ 3 ÕÁ llá 13 óí áðÙ ðñ,
é 3 í 3 ÙY è 3 ñù 3 í áñÙ 3 Ý áñ 3 TÁ llá 13 óU 3 Ý eí 3 Y 13 ní Y
3 ÙY 3 Ý 0 3 Í ñ ðçY, áñ 1995 Ä. eí è 3 l ÚáðÜÈe 0 u Á eí è 3
3 ç 3 Tó»E Ýáñ è 3 ñù 3 í áñÙ 3 Ý „ 3 EçáðÙ Ç llá 13 í Ç (áñÍ
ú • í 3 • áñÍ í áðÙ ð 3 ÒC llá 13 óU 3 Ý Ñ 3 Ù 3 ñ) Ó»éñü»ñù 3
• áñÍ ÁY 3 òçY: 2 ñ lláðÙáðÙ llá 13 óí 3 í 3 ÒC eä 3 eáðÙ
3 x»E ð 3 • »ñ 3 ï 3 Ýó»éáí 80 í áí áé Á:

ÚáðÜÈe 0 Ü-Y 3 ç 3 Tó»E ð Y 3 „ TÝáðCó »ñ»E 3 ÍçY ØÆ 21 -ç
÷á È 3 ÝóáðÙÁ T 3 Ý E 3 ñ • »éáð áðO»ÝçBÝ»ñç „
Í 3 TÝáY 3 T 3 ñ • »ñç ÙB 3 T Ù 3 Ý • áñÍ ÁY 3 òçY, 2004-ÇY
óA 3 Y 13 Tó»E ð 3 ï 3 ï 3 ÍçY í »ñ 3 ã 3 í ñ 3 eí áÓY»ñç 26
Ñá • 3 TÝá ÆçÜç í »ñ 3 ã 3 í ñ 3 eí Ü 3 ÝÁ „ é»• ÇáY 3 É
Ñ»í TÝY 1 Ù 3 Ý È Y 3 ÙUç í 3 é 3 lláðÁlláðÝÝ»ñç Õ»Í 3 Í 3 ñY»ñç áð
• E 3 í áñ • ÇY»Táéá • Ý»ñç, Áí áí 82 Ñá • áñ Ñ 3 Ù 3 ñ

13 éÁY 3 Í ð Ü 3 ï 3 Tó»E ð TÝáðCó »ñ»E 3 ÍçY ØÆ 21
÷á È 3 ÝóáðÙÁ T 3 Ý E 3 ñ • »éáðÙÁ Á»Ù 3 ïáí :

Í 3 Ë 3 í 3 ñáðÁl 3 Ý „ 3 ï 3 ï 3 ï 3 ï 3 ï 3 ï 3 ï 3 ï 3 ï 3 ï 3
• áñÍ ÁY 3 »ñY»ñç Ñ»í Ñ 3 Ù 3 • áñÍ 3 TóáðÁl 3 Ý Ùm ÚáðÜÈe 0 Ü-
Á T 3 Ù 3 ñáðÙ 3 Tó»E ï 3 ßEçUÝ»ñ eí »ÓÍ »E, áñá »é 3 ì 3 ï 3
µ»ñí 3 í 3 ë 3 çÁY 3 ð Á i „ 3 T 3 Ý EçY 3 ð 3 ï 3 ï 3 ï 3 ï 3
áñá »é 3 Ç ñ 3 T 3 Ý 3 óí Ç Ð 3 ï 3 ï 3 Ù 3 T 3 ï 3 ï 3 ï 3
í ñ 3 • ñç Ý 3 T 3 T Á, 3 ÙY ð 3 ÜçYá 2015 Ä. »ñí áð »ññáñ 1 áí
Ý 3 ï 3 ï 3 ÜçY»E »ñ»E 3 Ý»ñç Ù 3 Ñ 3 ðáðÁlláðÝÁ:

ÚàðÜÆêº Ú Ð³ ï³ èí' ³ Ý
14 ä"í ñáë 213 ÚÙ³ ÝÇ ÷.,,
°ñ"³ Ý, Ð³ ï³ èí' ³ ÝÇ Ð³ Ýñ³ å"í áðÃùáºÝ

(374-10) 523-546
580-174
543-809
✉ yerevan@unicef.org
<http://www.unicef.org/armenia/>